

ROZHODNUTIE

Disciplinárny senát prvého stupňa, zložený z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a členov senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a Mgr. Petra Luptáka na ústnom pojednávaní, konanom v Bratislave dňa 19. januára 2017, o návrhu Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, sp. zn. 34240/2015 - 151 zo dňa 14. apríla 2015, takto

r o z h o d o l :

JUDr. E. K., nar. X., trvale bytom Ž., sudkyňa O., sa podľa § 129 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sudcoch a príseďiacich)

o s l o b o d z u j e

spod návrhu Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky JUDr. Tomáša Boreca na začatie disciplinárneho konania zo 14. apríla 2015 pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/zákona o sudcoch a príseďiacich, ktorého sa mala dopustiť tak,

že ako sudkyňa O. svojím konaním porušila povinnosť vyplývajúcu jej z ustanovenia § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich, keď v pridelenej veci navrhovateľky: Mgr. V. P., proti odporcovi: J. H. B., o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vedenej na O. pod sp. zn. 12P/194/2010 spôsobila zbytočné prietahy, keď v konaní postupovala nesústreďeným a neefektívnym spôsobom a o určení výživného pre maloletú N. nerozhodla ani po viac ako štyroch rokoch od pridelenia predmetnej právnej veci dňa 03.06.2010 a to napriek tomu, že sa jedná o konanie týkajúce sa starostlivosti súdu o maloletú, ktoré má byť ukončené do 6 mesiacov od začatia konania,

pretože skutok nie je disciplinárnym previnením.

O d ô v o d n e n i e

Disciplinárny senát prvého stupňa prerokoval návrh Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky voči sudkyňi O., JUDr. Ľ. K., podľa ktorého zavinene nesplnila povinnosti sudcu porušením ustanovenia § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. a § 176 ods. 3 O.s.p.

V zmysle návrhu malo ísť o porušenie základných povinností sudcu vyjadrených tým, že sudca je povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo bez zbytočných prieťahov (§ 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z.), ako aj o porušenie povinností sudcu vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhodnúť bez zbytočného odkladu, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania (§ 176 ods. 3 O.s.p.) a dotknutá sudkyňa tak nerozhodla. Prešetrením podnetu právneho zástupcu Mgr. V. P. bolo podľa navrhovateľa zistené, že predmetná vec pôvodne napadla na Okresný súd Poprad dňa 20.06.2008. Od 03.06.2010 je vedená na O. a zákonnou sudkyňou sa stala JUDr. Ľ. K.. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 12P/194/2010-1342 zo dňa 30.11.2012. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 20CoP/72/2013 – 1465 zo dňa 28.02.2014 rozsudok zrušil v napadnutej časti výživného a vec vrátil na ďalšie konanie. O nesústreďenej a neefektívnej činnosti súdu podľa navrhovateľa svedčí i uznesenie Krajského súdu v Bratislave, ktorý dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutých častiach nepreskúmateľný. Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 688/2014 – 19 zo dňa 04.02.2015 bolo rozhodnuté o porušení základného práva Mgr. V. P. na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy a priznané finančné zadosťučinenie. Navrhovateľ navrhol uložiť JUDr. Ľ. K. disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. a to zníženie funkčného platu o 30% na obdobie troch mesiacov.

Na základe návrhu disciplinárny senát preskúmal spis O., prehľad nápadu a vybavenia vecí u sudkyne v období od 03.06.2010 až do konca roka 2011, vykonal dokazovanie oboznámením hodnotenia sudkyne, výsluchom sudkyne JUDr. Ľ. K. a podpredsedníčky O. JUDr. Z. G..

V čase rozhodovania disciplinárneho senátu, bolo už konanie vo veci výživného pre maloletú N. právoplatne skončené. Po zrušení a vrátení veci Krajským súdom v Bratislave, sudkyňa JUDr. Ľ. K. opätovne rozhodla rozsudkom dňa 04.06.2015, pričom Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní dňa 22.06.2016 rozsudok potvrdil. Vec je v

súčasnosti predmetom dovolacieho konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky, pričom do prejednávania disciplinárnej veci, nebolo ešte o dovolaní rozhodnuté.

Z prehľadu nápadu a vybavenia vecí u sudkyne disciplinárny senát zistil, že v období od 06/2010 – 12/2010: agenda P – nápad 308, rozhodnuté 315, vybavené 287, agenda Em – nápad 1, rozhodnuté 4, vybavené 3, agenda Ps – nápad 13, rozhodnuté 14, vybavené 16, agenda Pú – nápad 36, rozhodnuté 57, vybavené 34, agenda D – nápad 107, rozhodnuté 43, vybavené 121. V období od 01/2011 - 12/2011: agenda P – nápad 287, rozhodnuté 430, vybavené 417, agenda Em – nápad 0, rozhodnuté 4, vybavené 4, agenda Ps – nápad 6, rozhodnuté 16, vybavené 19, agenda Pú – nápad 33, rozhodnuté 50, vybavené 33, agenda D – nápad 252, rozhodnuté 69, vybavené 221, agenda U – nápad 28, rozhodnutých 0, vybavených 0.

Z hodnotenia sudkyne vyplýva, že táto vždy pristupovala a pristupuje k svojej práci vysoko zodpovedne a svedomito. Jej rozhodovacia činnosť je po odbornej stránke kvalitná, produktivita práce je štandardne výborná.

Z výsluchu sudkyne disciplinárny senát zistil, že predmetná vec bola postúpená na O. v roku 2010, z Okresného súdu Poprad, teda dva roky po podaní návrhu vo veci. Spis bol podľa nej poslaný bez dodržania zákonných ustanovení podľa O.s.p., neboli uhradené trovy, v spise sa nachádzalo len dožiadanie do Kanady, nebol ustálený petit, bola tam len rodičovská dohoda, ktorá ako taká bola nevykonateľná. Vec bola vrátená na Okresný súd Poprad, na odstránenie uvedených prekážok. Po vrátení veci do dvoch alebo troch dní sudkyňa určila termín pojednávania. V oddelení vtedy prebrala 692 nerozhodnutých vecí. V tom čase bol priemerný mesačný nápad do jej oddelenia 45 – 50 vecí, končila aj 60 až 64 vecí. Vo veci sa jednalo o vec s cudzím prvkom, kde otec bol Kanadčan pôsobiaci v Egypte, na pojednávania nechodil. Mal právneho zástupcu, pričom zohľadňovala a vykonávala všetky dôkazy ktoré navrhovala matka, avšak dokazovanie bolo sťažené tým, že obhajca sa na jej dotazy bez porady s klientom nevedel vyjadriť, a preto sa predlžovalo konanie. Práva dieťaťa nijakým spôsobom neboli v tejto veci poškodené, pretože otec dieťaťa od narodenia na dieťa platil, a to výživné dohodnuté s matkou, ktorá so sumou (po prepočítaní 325 Eur) súhlasila. Napriek tejto dohodnutej a matkou odsúhlasenej sume, matka žiadala výživné vo výške 1200 Eur. Pritom vyššieho súdneho úradníka mala v oddelení prideleného až od februára 2009, fungovala dovtedy len s asistentkou, všetko si robila sama. Nápad do jej oddelenia bol

enormne vysoký v tom čase, okrem poručenskej agendy mala 7500 exekučných vecí, celé dedičské oddelenie, agendu PS, a PÚ, služby v Pinelovej nemocnici raz za dva mesiace, výkon rozhodnutia maloletých detí, kde bolo takisto preťažené oddelenie. Signalizovala to vedeniu súdu, aj písomne, aj ústne, vzhľadom na enormnú záťaž jej bol na tri mesiace zastavený nápad.

Z výsluchu podpredsedníčky O. vyplynulo, že pôsobí na O. od 24.9.2008. Od októbra 2015 aj vo funkcii podpredsedníčky súdu. S JUDr. K. nastupovala na súd v P. v rovnakom čase, vnímala ju nielen ako kolegyňu, ale aj ako predsedníčka sudcovskej rady, ktorou bola od roku 2012 do roku 2015. Vybavuje teda aj sťažnosti voči sudcom. Voči JUDr. K. sú podané v minimálnom rozsahu, a ak, tak nedôvodné. Vždy vedela o tom, že je pracovitá, vystupuje nezaujato. Situácia na O. po jeho vzniku bola katastrofálna. Bolo tam množstvo reštančných vecí z iných okresných súdov, málo sudcov a málo vyšších súdnych úradníkov. JUDr. K. sa svojho oddelenia chopila s entuziazmom, behom dvoch rokov toto svoje oddelenie vyčistila, v jej mesačných výkonoch neboli výkyvy. Má štandardne veľmi vysoký výkon, mesačne končila až 60 vecí. Upozornenia podľa § 30 ods. 4 statusového zákona dávala písomne aj ústne, určite aj v období od roku 2010 do roku 2015. Okrem toho, že je JUDr. K. jednou z najvýkonnejších sudkýň, cení si ju aj ako človeka, je to osoba s vysokým sociálnym cítením. Má vedomosť o veci 12P/194/2010 z titulu funkcie podpredsedníčky súdu, kedy vybavovala sťažnosť niektorej zo strán. Vzhľadom k tomu, že aj ona bola pridelená do oddelenia poručenskej agendy, mala o tomto prípade vedomosť, a vedela, že toto konanie je problémové, aj z titulu správania sa strán konania. Otec dieťaťa bol cudzinec, mal tam nadštandardné požiadavky, konanie bolo predlžované tým, že napríklad každú zápisnicu chcel preložiť. Stále sa tam navrhovalo nové a nové dokazovanie, strany konania si vyhľadávali nové dôkazy na internete, bolo to náročné na dokazovanie. Tiež vedela o tom, že výživné na dieťa tam je platené. Dieťa teda nebolo ponechané bez vyživovacej povinnosti.

Disciplinárny senát dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že Ústavným súdom Slovenskej republiky v náleze I. ÚS 688/2014 - 19 skonštatované prieťahy v konaní vo veci 12P/194/2010, neboli spôsobené v dôsledku porušenia povinností sudkyne JUDr. Ľ. K..

Sudkyňa v období, kedy malo dôjsť k disciplinárnemu previneniu, rozhodovala plynule, bez prieťahov a podstatne viac vecí, a to aj napriek tomu, že v tom čase

mala pridelených k rozhodnutiu také množstvo vecí, ktoré vylučovalo možnosť ich všetky vybavovať plynulo v primeranej lehote.

Nemožno totiž všeobecne kvantifikovať, aké množstvo pridelených spisov možno vybaviť bez nutnosti vzniku prietáhov a aké už nie. Pri posudzovaní hrá kľúčový význam mnoho faktorov, ktoré sa môžu posudzovať len individuálne. Či už sú to druh prideľovanej agendy, podmienky za ktorých sudca pracuje, jeho zdravotný stav, pričom všetky tieto skutočnosti musia byť vyhodnotené v súhrne.

Vykonaným dokazovaním v uvedenej veci bolo dôkazmi preukázané, že JUDr. K. nemala vytvorené pracovné podmienky, aby mohla plynule pracovať so všetkými jej pridelenými spismi a vykonávať v nich úkony bez prietáhov. Mala pridelené množstvo rôznej agendy, pracovala bez vyššieho súdneho úradníka na personálne veľmi poddimenzovanom súde. I napriek vytyčovaniu termínov pojednávania a nadpriemerným mesačným výkonom, hraničiacim až s prepracovanosťou, nemohla vlastnými silami dosiahnuť zníženie počtu pridelených vecí v krátkom čase, a na taký objem, u ktorého by nedochádzalo k prietahom v konaní. Takéto objektívne skutočnosti Ústavný súd SR pri konštatovaní prietáhov vo veci nemohol zohľadniť, keďže pri svojom rozhodovaní posudzuje postup súdu, nie sudcu. Nie je možné preto sa stotožniť s navrhovateľom, že za prietahy v konaní zodpovedá JUDr. K.. Zavinene neporušila svoju sudcovskú povinnosť konať bez zbytočných prietáhov. Nesplnenie tejto povinnosti bolo ovplyvnené objektívnymi okolnosťami, najmä nedostatočnou starostlivosťou štátu /výkonnej moci/, ktorý má zabezpečiť podmienky pre riadny chod súdnictva. Dodržiavanie povinností od sudcov konať bez zbytočných prietáhov možno spravodlivo požadovať len vtedy, ak majú vytvorené /výkonnou mocou/ všetky materiálne a personálne predpoklady pre riadny chod súdnictva. Z dokazovania jasne vyplynulo, že situácia na O. bola neuspokojivá, išlo o zaťaženie, personálne nevybavený súd, čo však nespôsobila JUDr. K., ktorá si plnila všetky svoje pracovné povinnosti a dokonca aj povinnosť upozorňovať vedenie súdu na nepriaznivý stav a neschopnosť vybavovať veci plynulo a bez prietáhov.

Disciplinárny senát na základe vyššie uvedeného považuje návrh navrhovateľa za nedôvodný, a to jednak z formálnych, ako aj vecných dôvodov.

Čo sa týka formálnych dôvodov, nemožno klásť sudkyňi v návrhu za vinu nedodržanie lehoty 6 mesiacov na rozhodnutie od nápadu veci, pretože ako je zo spisu zrejmé, konanie vo veci maloletej bolo začaté dňa 20.06.2008 na Okresnom súde Poprad, pričom sudkyňa sa stala zákonnou sudkyňou vo veci až 03.06.2010, kedy bola vec postúpená O.. Takže 6 mesačná lehota na rozhodnutie v zmysle § 176 ods. 3 O.s.p. nemohla byť sudkyňou objektívne dodržaná. Ďalším formálnym pochybením navrhovateľa bolo, že v návrhu nešpecifikoval nesústredený a neefektívny spôsob postupu sudkyne, t. j. ktoré konkrétne úkony sudkyne mali byť nesústredené a neefektívne.

Ohľadom vecných dôvodov, je potrebné zdôrazniť, že išlo o konanie s cudzím prvkom, otec maloletej je Kanadský občan, žijúci toho času v Egypte, t. j. mimo územia EÚ. Sudkyňa musela postupovať z dôvodu neexistencie bilaterálnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a touto krajinou podľa zákona č. 97/1963 Zb. Všetky dokumenty sa museli prekladať do cudzieho jazyka. Hneď po pridelení veci, sudkyňa musela opätovne vrátiť spis Okresnému súdu Poprad, pretože spis bol predložený v rozpore s O.s.p., po jeho vrátení vytyčila termín prvého pojednávania na deň 18.11.2010. Matka maloletej mala neustále nové požiadavky na doplnenie dokazovania, podávala sťažnosti (vyhodnotené ako nedôvodné) a námietky zaujatosti (taktiež vyhodnotené ako nedôvodné). Z týchto dôvodov bolo do prvého rozhodnutia vo veci vytyčených až 9 pojednávanií. Výživné na maloletú bolo otcom platené v zmysle schválenej rodičovskej dohody v sume 325,- Eur, takže maloletá nebola ponechaná bez výživného. Sudkyňa neustále upozorňovala predsedu súdu na neprímeraný počet pridelených vecí. Disciplinárny senát zistil, že jej mesačné výkony v tom čase predstavovali priemerne až 60 vecí.

V konaní sudkyne disciplinárny senát nezistil „zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu“. Vo veciach starostlivosti o deti je úlohou súdu s osobitnou starostlivosťou zabezpečiť podklady pre rozhodnutie a záver o tom, aké dôkazy sú pre zákonné rozhodnutie súdu potrebné, resp. postačujúce, je vecou súdu, nie navrhovateľa. Vnímanie úrovne zabezpečených dôkazov stranami býva výrazne subjektívne.

K zákonom stanovenej šesťmesačnej lehote treba dodať, že túto lehotu podľa § 176 ods.3 O.s.p. možno z vážnych dôvodov predĺžiť. Vážne dôvody a objektívne príčiny sú vecou konkrétneho konania a keďže ich zákon ani exemplifikatívne neuvádza, zrejme ich ťažko možno predvídať. Zákon nerieši, či na predĺženie konania treba rozhodnutie, napríklad

predsedu súdu, alebo či k predĺženiu dochádza automaticky po vyskytnutí sa vážnych dôvodov a objektívnych príčin. Ďalšou otázkou je, o koľko možno predĺžiť konanie a aké úkony má súd urobiť, aby odstránil vážny dôvod alebo objektívnu príčinu, a čo ak také úkony neurobí. Z uvedeného vyplýva, že prekročenie lehoty šiestich mesiacov sa má skúmať so zreteľom najmä na to, či trvanie konania nevykazuje znaky zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy).

Disciplinárny senát zastáva názor, že stanovená lehota je určená na právoplatné rozhodnutie vo veci. Inak by táto lehota nemala zmysel. Jej obmedzenie na konanie pred okresným súdom by totiž znamenalo to, že odvolací súd môže konať vo veci buď šesť mesiacov od začatia odvolacieho konania, alebo bez časového obmedzenia. Túto problematiku však zákon ďalej nerieši. Nerešpektovanie určenej lehoty treba posudzovať v úzkej spojitosti s dôvodmi jej prekročenia, a súčasne aj pri zohľadnení toho, že táto lehota predstavuje názor zákonodarcu na optimálnu dobu právoplatného skončenia veci starostlivosťou o maloletých.

S poukazom na viacero vyššie uvedených nezodpovedaných právnych otázok je disciplinárny senát presvedčený, že toto pravidlo (súd rozhodne bez zbytočného odkladu, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania) má právnu záväznosť, ktorá je vynútitel'ná len prostredníctvom nálezu Ústavného súdu SR o povinnosti konať bez zbytočných prieťahov (čl. 127 Ústavy SR).

Vychádzajúc zo zistení v konkrétnom spisovom materiály, a po naznačených právnych úvahách disciplinárny senát v stíhanom skutku nezistil disciplinárne previnenie, preto podľa § 129 ods. 4 zákona o sudcoch a prísediach, sudkyňu O. JUDr. L. K. oslobodil spod návrhu Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, sp. zn. 34240/2015 - 151 zo dňa 14. apríla 2015, ktorým jej bolo kladené za vinu disciplinárne previnenie podľa § 116 odsek 1 písm. a) zákona o sudcoch a prísediach.

Poučenie: Proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho senátu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa, keď sa rozhodnutie odvolateľovi doručilo. Odvolanie treba podať na disciplinárny súd. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.

V Bratislave 19. januára 2017

JUDr. Beáta Javorková, v. r.
predsedníčka disciplinárneho senátu

Vyhotovila:

JUDr. Petra Príbelská, PhD.
členka disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová